

Sygn. akt: III U 791/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2015 r. w O.

sprawy z odwołania J. G.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 28 sierpnia 2014r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

J. G. złożył odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28.08.2014r. znak (...) którą odmówiono mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W uzasadnieniu wskazał, że posiadał prawo do dodatku pielęgnacyjnego. Stan jego zdrowia pogarsza się, cierpi na schorzenia tarczycy, kręgosłupa, serca, problemy z ciśnieniem, żylaki. W wielu sytuacjach potrzebuje pomocy drugiej osoby.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że J. G. uprawniony jest do świadczenia rentowego. W okresie od 08.06.2012r. do 07.06.2014r. posiadał też prawo do dodatku pielęgnacyjnego. W dniu 11.06.2014r. złożył wniosek o ustalenie prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Lekarz Rzeczoznawca orzeczeniem z dnia 15.07.2014r. uznał go za całkowicie i trwale niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym oraz zdolnego do samodzielnej egzystencji. Także Komisja Lekarska, w wyniku rozpoznania sprzeciwu stwierdziła, że brak jest niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Wobec powyższego zaskarżoną decyzją z dnia 28.08.2014r. odmówiono mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Z akt rentowych wynika, iż J. G. (ur. (...)) od 1978r. pracował we własnym gospodarstwie rolnym o powierzchni 16,55 ha (7,54 ha przeliczeniowych).

W dniu 08.06.2010r. uległ on wypadkowi przy pracy rolniczej, lewa ręka została zmiążdżona, co w konsekwencji zakończyło się jej amputacją. Ubezpieczony otrzymał jednorazowe odszkodowanie za 60% stały uszczerbek na zdrowiu.

Po okresie pobierania zasiłku chorobowego, z tytułu czasowej niezdolności do pracy dłuższej niż 180 dni, J. G. na podstawie decyzji Prezesa KRUS z dnia 25.08.2010r. otrzymał rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy od dnia 01.07.2010r.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 11.03.2011r., sygnatura akt III U 1443/10 przyznano mu prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od 01.07.2010r. 07.06.2012r.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 24.05.2013r., sygnatura akt III U 580/12 przyznano mu prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od 08.06.2012r. do 07.06.2014r.

W dniu 11.06.2014r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego. Organ rentowy skierował w/w na badanie do lekarza rzeczoznawcy, który orzeczeniem z dnia 15.07.2014r. uznał badanego za całkowicie trwale niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym oraz nie stwierdził niezdolności badanego do samodzielnej egzystencji.

Od powyższego orzeczenia wnioskodawca odwołał się do komisji lekarskiej, która orzeczeniem z dnia 26.08.2014r. również nie stwierdziła niezdolności badanego do samodzielnej egzystencji.

Decyzją z dnia 28.08.2014r. odmówiono J. G. prawa do stosownego świadczenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt dot. odszkodowania nr (...), akt rentowych (...)

W ocenie Sądu odwołanie J. G. od decyzji odmawiającej mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 27 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20.12.1990r. (Dz.U.2013.1403 j.t.) do emerytury lub renty przysługuje, m. in. dodatek pielęgnacyjny na zasadach i w wysokości określonej w przepisach emerytalnych.

Art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.) stanowi, że dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli uznana została za całkowicie niezdolną do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Art. 13 ust. 5 tejże ustawy stanowi z kolei, iż niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

J. G. nie ukończył jeszcze 75 roku życia, zatem dla oceny uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego istotna jest kwestia jego niezdolności do samodzielnej egzystencji.

W sprawie, w której przedmiotem jest prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.01.2010r., IUK 204/09, LEX nr 577813).

Na okoliczność ustalenia, czy schorzenia występujące u odwołującego spowodowały naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokojeniu

podstawowych potrzeb życiowych, tj. niezdolność do samodzielnej egzystencji, Sąd postanowieniem z dnia 29.10.2014r. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu: neurologii, kardiologii i ortopedii jako właściwych ze względu na schorzenia występujące u odwołującego.

Po zbadaniu J. G. w dniu 06.12.2014r. oraz zapoznaniu się z dokumentacją lekarską dotyczącą jego stanu zdrowia biegli lekarze z zakresu: kardiologii K. S. i ortopedii J. S. orzekli, że aktualny stopień zaawansowania schorzeń daje podstawy do uznania badanego za całkowicie niezdolnego do pracy na trwale, jednak nie stwierdzono niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Lekarze rozpoznali u niego: stan po amputacji urazowej kończyny górnej lewej na wysokości 1/3 bliższej u praworęcznego, chorobę wieńcową w obserwacji, nadciśnienie bez powikłań, cukrzycę typu 2 i otyłość (k. 14 a.s.).

Biegły z zakresu neurologii R. Z., po zbadaniu odwołującego się w dniu 07.02.2015r. ustalił, że jest on całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, lecz nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji.

Biegły rozpoznał: stan po amputacji pourazowej lewej kończyny górnej na wysokości 1/3 bliższej, nadciśnienie tętnicze i cukrzycę typu 2.

W uzasadnieniu biegły wskazał, że badany w wyniku urazu doznanego podczas prac rolniczych w 2010r. doznał zmiążdżenia lewej kończyny górnej, co w konsekwencji zakończyło się amputacją tej kończyny na wysokości 1/3 bliższej. Obecnie kikut jest wygojony prawidłowo, ruchomość w stawie barkowym lewym ograniczona w niewielkim stopniu w każdej płaszczyźnie ruchu. Badany posiada protezę kosmetyczną. Jest praworęczny. Kończyna górna prawa z pełną ruchomością w stawach, z zachowanymi wszystkimi funkcjami. W opinii biegłego z zakresu neurologii aktualny stan kliniczny badanego nie czyni go niezdolnym do samodzielnej egzystencji (k. 22 – 23 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia zgłosił odwołujący na rozprawie w dniu 15.04.2015r. Wskazał, że nie ma jednej ręki i dlatego obciąża drugą. Podał, że złożył już całą posiadaną dokumentację medyczną. Odwołujący się nie składał żadnych wniosków dowodowych. (rozprawa z dnia 15.04.2015r., adnotacja 00:00:47, k. 40 a.s.)

W ocenie Sądu Okręgowego, wydane w sprawie opinie biegłych z zakresu ortopedii J. S., kardiologii K. S. i neurologii R. Z. mogą stanowić podstawę orzekania, a wnioski zawarte we wszystkich opiniach należało podzielić w całości. Opinie te zostały wydane po przeprowadzeniu szczegółowych badań przedmiotowych odwołującego w dniach 06.12.2014r. i 07.02.2015r. i analizie całości jego dokumentacji medycznej oraz zostały w wyczerpujący i specjalistyczny sposób uzasadnione. Zdaniem wszystkich biegłych, odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym oraz jest zdolny do samodzielnej egzystencji.

Zdaniem Sądu, podnoszone przez J. G. zarzuty do opinii biegłych są wynikiem subiektywnych odczuć związanych z dolegliwościami, na które cierpi: cukrzycą, nadciśnieniem, chorobą wieńcową oraz z jednoręcznością. Niewątpliwie powodują one trudności w codziennym funkcjonowaniu, jednoręczność powoduje konieczność używania i obciążania drugiej ręki, jednak schorzenia te nie powodują niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Niezdolna do samodzielnej egzystencji jest bowiem osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby, oraz osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby. W ramach zakresu pojęcia "niezdolności do samodzielnej egzystencji" należy odróżnić opiekę oznaczającą pielęgnację (czyli zapewnienie ubezpieczonemu możliwości poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp.) od pomocy w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza; wszystkie powyższe czynniki łącznie wyczerpują treść terminu "niezdolność do samodzielnej egzystencji" (vide - wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dn. 06.03.2013r., III AUa 1235/12, LEX nr 1292818).

W przedmiotowej sprawie z opinii lekarskich wynika, że odwołujący się nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Należy wskazać, iż nie wymaga on stałej pomocy innej osoby, pielęgnacji, ani pomocy w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego.

Zastrzeżenia J. G. podawane na rozprawie są niezasadne. Jak wskazano wyżej, odwołujący się jest jednoręczny, jednakże nie wymaga on pomocy w załatwianiu elementarnych potrzeb życiowych. Należy też wskazać, że w opiniach lekarzy ortopedy J. S., kardiologa K. S. i neurologa R. Z. podniesiono, że J. G. prawidłowo się wypowiada, jest zorientowany w sytuacji, porusza się sprawnie, a prawa ręka pełni właściwe funkcje chwytania. Należy więc podzielić wnioski i wywód opinii biegłych lekarzy sądowych i uznać, że odwołujący się nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji i z tego powodu nie przysługuje mu prawo do dodatku pielęgnacyjnego. Zdaniem Sądu już sam fakt jednoręczności odwołującego się wyklucza wykonywanie wielu prac, lecz nie sprawia, że wymaga on stałej pomocy w codziennych czynnościach, takich jak ubieranie się, czynności higieniczne, przyrządzanie i podawanie posiłków. Odwołujący się posiadał prawo do dodatku pielęgnacyjnego przez okres 4 lat, jednakże aktualnie brak podstaw do przyznania prawa do tego świadczenia.

Kierując się powyższymi względami na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy oddalił odwołanie J. G. od decyzji z dnia 28.08.2014r.